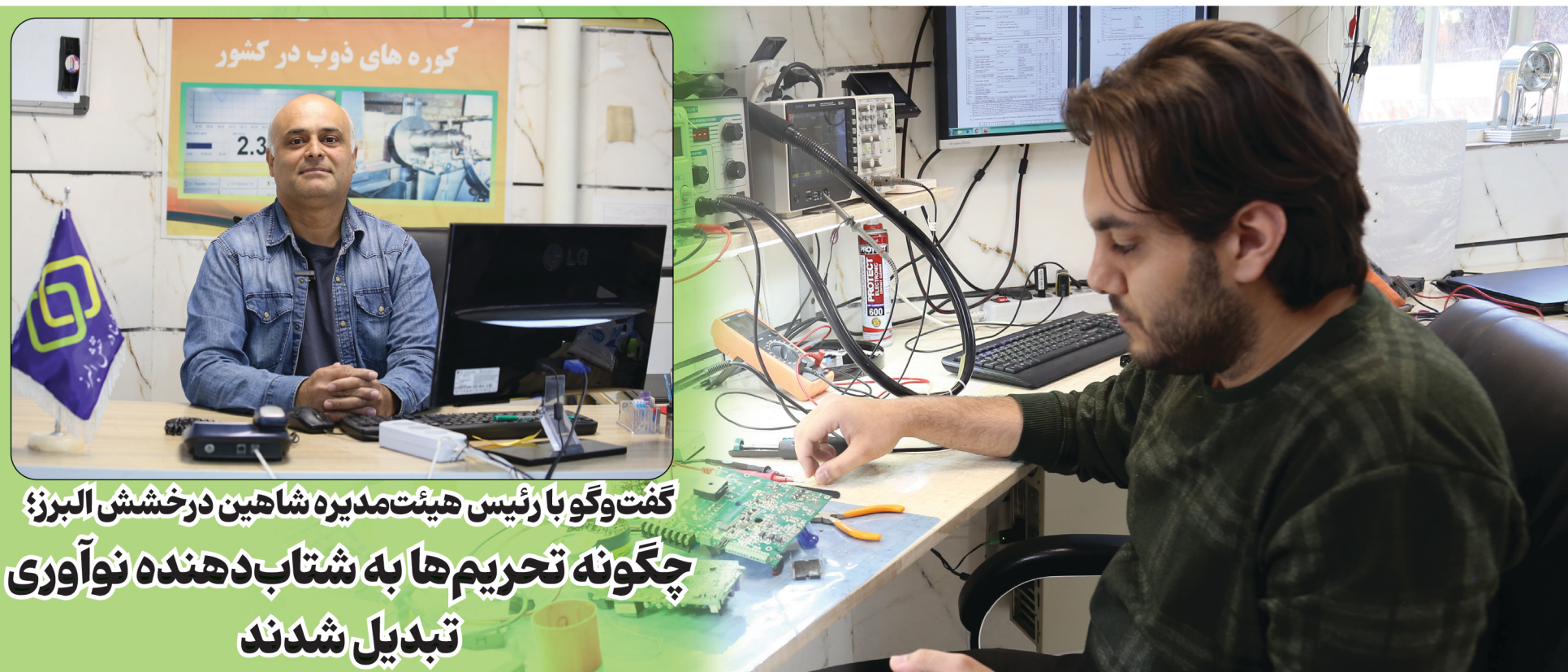

گفت‌وگو با رئیس هیئت‌مدیره شاهین درخشش البرز؛ چگونه تحریم‌ها به شتاب‌دهنده نوآوری تبدیل شدند

در حاشیه بازدید از پارک علم و فناوری البرز، فرصتی فراهم شد تا در دفتر کارگاهی شرکت دانش بنیان «شاهین درخشش البرز» با مهندس احسان شمس، رئیس هیئت‌مدیره این مجموعه به گفتگو بنشینیم. فضای کارگاهی شرکت، انباشته از بردهای الکترونیکی حساس و قطعات صنعتی گوناگون، گویای آن بود که اینجا دانش تئوریک با تجربه سخت‌میدانی گره خورده است. مهندس شمس که با شور و حرارت خاصی از مسیر پرپیچ و خم بومی‌سازی تجهیزات حساس صنعت شیشه سخن می‌گفت، معتقد است که علم وجود دارد و فناوری به دست می‌آید، اما شرط اول این است که از حرکت نایستیم و با غلبه بر ترس‌های اولیه، گام‌های بزرگ‌تر و مؤثرتری برای صنعت کشور برداریم. این باور قلبی کارآفرینی است که از سال ۱۳۸۶ با تأسیس گروه صنعتی درخشش، قدم در راهی گذاشت که امروز به بازوی توانمند صنایع راهبردی کشور تبدیل شده است.

بیلا قرنقلی
هفته‌نامه بازار کار

او با بازخوانی روزهای آغازین مسیر و ریشه‌های شکل‌گیری این مجموعه یادآور شد که فعالیت آن‌ها در قالب گروه صنعتی درخشش و در حوزه اتوماسیون صنعتی، تعمیرات و نگهداری انواع ماشین‌آلات کارخانجات کلید خورد. مهندس شمس با تأکید بر اینکه آن‌ها در دل صنعت بزرگ شده‌اند و پیچ و خم‌های آن را با پوست و استخوان خود لمس کرده‌اند، از چالش‌های ریز و درشتی سخن گفت که کارخانه‌ها روزانه با آن‌ها دست و پنجه نرم می‌کنند. همین تجربه‌های گران‌بها و شناخت دقیق از نیازهای واقعی خطوط تولید بود که در سال ۱۳۹۶ آن‌ها را بر آن داشت تا برای منسجم‌تر کردن فعالیت‌ها و ورود به عرصه‌های تخصصی‌تر و علمی‌تر، شرکت «شاهین درخشش البرز» را به طور رسمی ثبت کنند تا ساختار حقوقی مناسبی برای فعالیت‌های دانش بنیان خود ایجاد نمایند.

چشم‌انداز توسعه و نقش کارآفرینی در اقتصاد دانش بنیان

نگاه به آینده بخش مهم دیگری از صحبت‌های این مدیر دانش بنیان را به خود اختصاص داد. وی با ابراز امیدواری نسبت به افق‌های پیش رو، اظهار داشت که مسیر توسعه سبب محصولات را با جدیت ادامه خواهند داد. هم‌اکنون چند المان و تجهیز صنعتی جدید دیگر نیز در فاز طراحی نهایی و آماده‌سازی برای تولید انبوه قرار دارند و مکاتبات مستمری با معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری انجام شده تا این دستاوردهای جدید نیز در فهرست محصولات دانش بنیان قرار گیرند و شرکت بتواند با پشتوانه‌ای محکم‌تر وارد فاز تجاری‌سازی گسترده شود. او معتقد است آینده شرکت‌های دانش بنیان در ایران بسیار روشن است، چرا که نیاز مبرم صنایع به جایگزینی قطعات وارداتی با نمونه‌های داخلی، فرصتی طلایی و بی‌نظیر برای مهندسان و متخصصان جوان کشور فراهم آورده است.

مهندس شمس در پایان این گفتگوی صمیمی، پیامی الهام‌بخش برای جوانان، فارغ‌التحصیلان و علاقه‌مندان به ورود به عرصه دانش بنیان داشت. او با تأکید بر اینکه کارآفرینان جوان هرگز نباید در مواجهه با مشکلات اولیه دلسرد شوند، ترس را بزرگ‌ترین مانع برای بالفعل کردن توانایی‌های انسانی دانست. از دیدگاه او، اگر فرد بتواند بر ترس از شکست غلبه کند، گام‌هایش محکم‌تر و مؤثرتر خواهد بود. توصیه او به جوانانی که اندوخته علمی و فکری خلاق دارند این است که ابتدا ایده و محصول را در ذهن خود شبیه‌سازی و برای آن برنامه‌ریزی کنند و سپس با جسارت تمام وارد میدان عمل شوند؛ زیرا علم و فناوری با تلاش مستمر به دست می‌آید، اما شرط اصلی و حیاتی در این مسیر، ایستادگی و خودداری از توقف است. بدین ترتیب، شرکت شاهین درخشش البرز امروز نمونه‌ای موفق از پیوند میان تجربه سخت کارگاهی و زیست‌بوم نوآوری کشور است که نشان می‌دهد چگونه می‌توان با تکیه بر دانش بومی، سد تحریم‌ها را شکست. ■

تکنولوژی‌های بومی در مواجهه با چالش‌های زنجیره تأمین

رئیس هیئت‌مدیره شاهین درخشش البرز با تبیین گستره فعالیت‌های شرکت تصریح کرد که کار آن‌ها هرگز به یک محصول محدود نمی‌شود. در کنار تولید سردسنج مذب لیزری، این مجموعه همچنان به عنوان پشتیبان فنی کارخانجات، در حوزه‌های تخصصی الکترونیک صنعتی، مهندسی معکوس بردهای های‌تک، تعمیر تخصصی اینورترها و بازطراحی سیستم‌های کنترلی پیشرفته فعالیت می‌کند. مهندس شمس بر این باور است که در بسیاری از کارخانه‌های بزرگ کشور، تجهیزات حساسی وجود دارد که تعمیر و بازطراحی آن‌ها نیازمند دانش به‌روز و تکنولوژی بالا است و تیم فنی آن‌ها همواره تلاش کرده تا در سریع‌ترین زمان ممکن در کنار صنعتگران باشد تا با به حداقل رساندن زمان توقف خطوط تولید، چرخه اقتصاد و تولید کشور از حرکت نایستد.

در جریان این مصاحبه، وقتی از مهندس شمس درباره چگونگی مواجهه با بحران‌های اقتصادی و تحریم‌ها پرسیدیم، او با نگاهی مثبت و خلاقانه پاسخ داد که شرایط دشوار برای آن‌ها هرگز عامل توقف نبوده، بلکه به موتور محرک نوآوری تبدیل شده است. وی با قبول اینکه در خرید و تأمین برخی قطعات اولیه با دشواری‌هایی روبرو هستند که با رایزنی‌های مداوم مدیریتی در حال حل و فصل است، تأکید کرد که همین محدودیت‌های بین‌المللی، ایده‌های بومی‌سازی قطعات را در ذهن مهندسان آن‌ها زنده کرده است. او به عنوان نمونه به رله‌های خاصی اشاره کرد که در گر مخانه‌های صنایع شیشه استفاده می‌شود و پیش از این کاملاً وارداتی بودند؛ قطعه‌ای حیاتی که در صورت خرابی، کل فرآیند تولید شیشه را مختل می‌کرد. مهندس شمس با افتخار اعلام کرد که از اواخر سال گذشته و در پاسخ به چالش‌های اخیر زنجیره تأمین، طراحی و بومی‌سازی این رله‌ها را آغاز کرده‌اند و این محصول استراتژیک طی یکی دو ماه آینده به بازار عرضه می‌شود تا ضمن کاهش خروج ارز، امنیت تولید صنایع داخلی را تضمین کند.

از زیست‌بوم نوآوری تا دسترسی به بازارهای استراتژیک

در ادامه گفتگو، بحث به ساختار فعلی شرکت و اهمیت استراتژیک محل استقرار آن کشیده شد. مهندس شمس توضیح داد که ساختار فعلی مجموعه شامل دفتر مرکزی در کرج و یک شعبه کارگاهی فعال در پارک علم و فناوری البرز است. او صراحتاً تأکید کرد که استقرار در این پارک و همچنین مرکز نوآوری و مهارت جهاد دانشگاهی البرز، برای آن‌ها صرفاً به معنای اجاره کردن یک فضای اداری یا کارگاهی ساده نبوده است، بلکه این حضور، بستری پویا را فراهم کرده تا بتوانند در یک محیط تعاملی مبتنی بر شبکه‌سازی حرفه‌ای با سایر متخصصان و شرکت‌های فناور، برنامه‌های توسعه‌ای خود را با قدرتی دوچندان دنبال کنند. وی به تأثیر ملموس این زیست‌بوم بر بازاریابی شرکت اشاره کرد و گفت که همراهی این مجموعه در ارزیابی‌ها و به‌ویژه تسهیل حضور در نمایشگاه‌های تخصصی برای آن‌ها سرنوشت‌ساز بوده است؛ به طوری که حضور در پائوبون صنعت برق با حمایت مستقیم پارک، باعث جذب بیش از بیست درصد از مشتریان فعلی و بزرگ این شرکت صنعتی شده است.

نقطه عطف این گفتگو، اشاره به دریافت گواهی دانش بنیان در سال ۱۴۰۱ بود که برای مهندس شمس و تیم فنی‌اش، نه فقط یک عنوان تشریفاتی، بلکه حاصل طراحی و تولید محصولی فوق‌العاده استراتژیک به نام سردسنج مذب لیزری است. او در تشریح ابعاد فنی و علمی این دستگاه گفت که این محصول که تمام مراحل طراحی، ساخت، برنامه‌نویسی و توسعه آن در خود مجموعه انجام شده، پاسخی کاملاً فناورانه به یکی از نیازهای حیاتی و حساس صنایع شیشه کشور است. اهمیت تولید این دستگاه به این دلیل است که فرآیند خنک‌سازی و سنجش دمای مذاب در صنایع شیشه مستلزم استفاده از تجهیزات اندازه‌گیری بسیار دقیق است که تا پیش از این تماماً از خارج از کشور تأمین می‌شد. شرکت شاهین درخشش البرز با ثبت اختراع این دستگاه در داخل کشور، گامی عملی برای کاهش وابستگی ارزی و ارتقای توان فنی برداشته و پیامی روشن به جامعه صنعتی فرستاده است که توان مهندسی داخلی می‌تواند راه‌حل‌های بومی، بادوام و کاملاً مؤثری ارائه دهد.